

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

నంబరుము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ జూలై నెల 12-వ తేది గురువారము
ఈ థి రో థ్తా రి నా మ పం వ త్స ర ము, నిజ క్షేత్రమాన బహుళ చతుర్థి గర.

No. 88

నంబిక ౮౮

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మించి ముందు

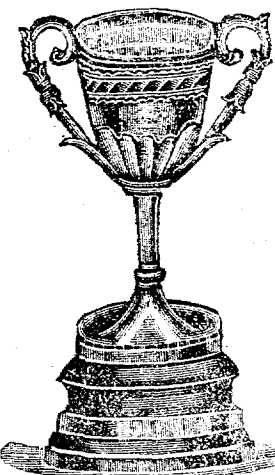
అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతి యింట నుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగాదు. దీని ముందులవలన మోషముగలుగును. చంచలమనస్సుని చూచికొనిన మోషముగలుగుదులమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను కలసివది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టి వీధి, మదరాసు.

పురమాషీ పనులు పోకరపనులు చేయునట్టి
వారెవ్వరో బాగుగా విచారించి

1812

మొదట తెలిసికొనుడు.

బహుమానము నిచ్చుగొన్నెలు, పందెపు లోటాలు ఎట్టి మాది
రిలో నైనను ఆర్థరిచ్చిన సకాలములో తృప్తికరముగా తయారుచేసి
యిచ్చెదము. సిమెంటికి బంగారుకు పూచీయిచ్చెదము.

రూ. 10 ఎత్తు మొదలునాని రూ. 25 ఎత్తువరకు ఒకరూపాయ ఎత్తుకు 1-12-0,
చొక్కాను అంకితులైన ఒకరూపాయ ఎత్తు 1-8-0 చొక్కాను విక్రయింపబడును.

ఉన్నిడి రాయయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి, కంపెనీ,
నగలువర్తకులు, 28 చైవాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

(2)

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(1918 సం॥ యిండియన్ కంపెనీల ఆక్టు క్రింద రిజిస్టరు చేయబడినది.)

మూలధనము రు 3,000000 మూడులక్షలరూపాయలు

భాగము 1 కి రూ 100 వంతున 3000 భాగములు

సామ్యులయు నెక్కసారి చెల్లించ నవసరములేదు

అప్లికేషన్ తో రు 20/-లును, అప్లైమెంటు అయిన పిమ్మట రు 20/-లును, మిగతా
రు 60/-లు నెల 1-కి రు 20/-లు చొక్కాన 3 వాయిదాలతో చెల్లించవలెను.

(1) సహకారపద్ధతిని జమీందారులు, గొప్ప భూవసతి లగిన మిల్లు యజమానులు డైరెక్టరులుగానండి ముఖ్య
ముగా మిల్లులవారికిని యితరులకునునుడ సరసమైన ధరలకు ప్రత్యేకమైన సామానులు సప్లయ చేయుటకు యీ కంపెనీని
స్థాపించి, ఒకసారి సామానులను తెప్పించిన నిజము తెలియగలదు.

(2) బండరు, గుడివాడ, బెజవాడ, దుర్గిరాల, ఏలూరు, తాడేపల్లికొండ, నిడుదవోలు కర్నూలు గ్రామ
ములలోని అనేక రెయినుమిల్లులవా రందు మేరవసరముగా చేరియున్నారు. కంపెనీని 1923 సం॥ నవంబరు 1 న
సంచి ప్రారంభింపబడినది. భాగస్వాములకును తదితరులకును రెయినుమిల్లు సామానులు విరివిగా సప్లయ చేయుచున్నాము.

(3) మిల్లులకు తరచుగా కావలసిన బెల్టింగు-ఎమిరి సిమెంటు-సాల్పు-జల్లెడరేకులు-ఎలి
వేటరు బోల్టులు-బెల్టు బోల్టులు-పాప్టింగులు-పుల్లలు-సాల్పు-వాటిస్సేరు పార్టు-లూబ్రికేటింగు
ఆయిల్లు, ప్యాకింగు రోప్పు వైపులు వాటి ఫిట్టింగు యింకా యితర చిల్లరసామానులు ఎల్ల
ప్పుడు స్టాకులో సిద్ధముగా నుండును. అడ్డరుయిచ్చిన తక్షణము కోరినసామానులు ఎట్టి అలభ్య
మును లేకుండగనే పంపబడును.

(4) కంపెనీని గురించి వివరములు తెలియగోరువారు వాటాదార్లుగా చేరగోరువారును, మిల్లు సామా
నులు కొనదలచినవారును యాదిగువ చిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు.

మేనేజింగు డైరెక్టరు,

ది డక్కన్ మిల్లు స్టోర్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బెజవాడ.

హిందీ ప్రచారక్

(సంపాదకుడు-హృషీ కేశవర్మ)

ఈ హిందీక్ష కృతిక విమర్శనమునండి నియమ పూ
ర్వకముగా వెలువడుచున్నది విమర్శనా హిందీభాషాభాసము
కలబాలైనను ఈ భారతాత్మికవల్ల కమంటా మే హిందీభాషాభి
వృద్ధి చేయగలరు. ఇందులో కనోంజకమగు వ్యాసములు, చిన్న
చిన్న మంచి ధర్మ, జీవనచక్రిములు, సంభాషణములు, విశేష
వార్తలు కాతీ మువ్వములు కొన్ని మంచి వ్యాసములకు తెను
గు ఆర్థముగాడనుండును సంకీర్తనచందా 8 రూపాయలు
మాత్రము మా కార్యాలయమునద్ద రాష్ట్రభాషాభివృద్ధి మొద
లగు హిందీపుస్తకములు కూడ దొరుకును. క్యాటలాగు
ఉచితము.

మేనేజరు

హిందీప్రచార కార్యాలయం

క్రిష్టికేసు, మద్రాస్.

అనేకమంది కండితుల మెప్పుగన్నట్టి

భక్తిరస ప్రధాన మగు

నూతననాటక రాజము నెల రు 1-0-0

తులసిదాసు

కంభకర్త

కోదాలి సత్యనారాయణరావుగారు

కలయువారు నానుమత నిలాస్, తెనివారపు

మేట, కృష్ణానల్లా ఆది వ్రాయవలెక.

అద్భుత ఫలగంధము

భాతకర్తయు 1 భాగము :— దీని సహాయము కలన

ఎవరికాతకములను వారు వ్రాసికొనగలరు. దీనియందు అనేక
రహస్యములు గలవు. త్వరలో కొనువారికి అర్థమవేరు రు 1-0-0
మాత్రమే భాతకర్తయు 2 భాగము అచ్చులో నున్నది.
ముందుగా ఎద్వాక్కు పంపివో రు 1-8-0 మాత్రమే. పిమ్మట
రు 2-0-0 యీ రెండు భాగములు చదివినవో జ్యోతిష్కు
లగుదురు.

గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,

భాంకొట్, విశాఖపట్నంజిల్లా.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—జులై 26 వ తేదీన
అంతమొందిన వారమున కలరా ఒకరికి సోకినది. ఇతనికి మును
పముగిరికి సోకినది ముందున నొందినది. ఇతర వ్యాధులు బలమి
ది ముందున నొందినది చాలా తక్కువగా ఉన్నది.

రాజకీయ ఖయిదీల విడుదలను గురించి చర్చ

గాంధీమహాత్ముని విడుదల తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

మిగిలిన రాజకీయ ఖయిదీలను గురించిన తీర్మానములు నిరాకరింపబడెను

(భారత కానసభ)

సిమ్లా జూలై 11:- భారత కానసభ ఈ దినమున తిరిగి సమావేశమై అధికార అభివర్ణనకు కార్యక్రమమును చేపట్టెను. గాంధీమహాత్ముడు, మాలవా మజరతు మోహనీ, మాలవా మహమ్మదాలీ, కరాచీ విచారణయందు శిక్షింపబడిన తదితరులను వదలిపెట్టలేమని మున్నీ అబ్దుల్ హిమానుగారు దెచ్చిన తీర్మానము చర్చింపబడెను. లాలా లజపతిరాయుగారిని గూడ వదలవలెనని, కిరీందీను అహమ్మదు, జవహర్ లాల్ నెహ్రూగార్లు సభ రణల నుపసాదించిరి. అనంతరము చే జయలన కంపెనీ సభ్యు టినుండియు రాజకీయ ఖయిదీ లింకను అనధిమం పరసియున్న శిక్షున కద్దులేనీ వారిని విడుదలసిందని డాక్టరు నందలాలుగారు మరియొక తీర్మానము నుపసాదించెను. చారీచా రాహర్థ్యల కేసునందు 19 శుభ మద్దాయిలకు విధింపబడిన పరణ శిక్షను ద్వీపాంతరవాసశిక్షకు మార్చవలెనని కిరీందీనుగారి రెండవ తీర్మానమునకు సభరణ నుపసాదించెను.

తీర్మానములు నిరాకరింపబడుట

సిమ్లా, జూలై 11:- గాంధీమహాత్ముని మాలవా మజ రతు మోహనీగారిని క్లౌలూ వదలిపెట్టలేమని శేషగిరి అయ్యయ గారు దెచ్చిన తీర్మానమునై నైరుగంటల చచ్చబరిగిన తరువాత కానసభవారిచే త్రోసివేయబడెను. 40 ప్రతిపక్షమును 22 అనుకూలముగను కమ్మకులనొసగిరి. అలీసోదరులను వదలిపెట్ట వలెనని ఈ సభ్యుడే దెచ్చిన తీర్మానము పోజుతీసికొనటం అన సభములేమందగ నై త్రోసివేయబడెను. లజపతిరాయుగారిని వదలి పెట్టలేమని భారతగారు దెచ్చిన ప్రతిపక్షమును వోలునకుట్టు గా 42 ప్రతిపక్షముగను 24 అనుకూలము గను కమ్మ కుల నిచ్చుట చేపట్టిరి. గాంధీ, మాలవా మజరతు మోహనీగార్లు కద్దునండి విభావన ప్రతిపక్షము వచ్చియెడల వారిని కదలతో విచారించి విదలిపెట్టలేమని నుబ్రహ్మణ్యులు గారు దెచ్చిన సభరణను ప్రభుత్వమువారికింకలేదు. అధికారసభ్యుల కార్యక్రమము ముగిసినతరువాత అధికారేతర సభ్యుల తీర్మానములు ఉపసాదించబడెను. మహాత్మాగాంధీ మొద లగు రాజకీయ ఖయిదీలను వదలిపెట్టలేమని గోతు తీర్మాన మును నోటిను నొసగిన యారకు మా జకు లేక పోవు టచే అతని అనుమతినండి టి వి. శేషగిరి అయ్యయగారు తీర్మాన ము నుపసాదించిరి. తీర్మాన మిక్కడి వివరింపబడెను:- మహాత్మాగాంధీ, మాలవా మజరతు మోహనీ, మాలవా మహమ్మదాలీ గార్లును కరాచీ విచారణయందు శిక్షింపబడిన ఇతరులను విడుదలిపెట్టలేమని కానసభవారు భారత ప్రభు త్వమువారిని గోతుచున్నారు.

శేషగిరి అయ్యయగారు

అయ్యయగారు, 1885 సం॥ నీ కాంగ్రెసు ప్రారంభ మైనప్పటి నుండియు దేశమునందు రాజకీయోద్యమాభి వృద్ధి క్షుప్తముగ విరమించి. కర మహాసత్తామహులను ప్రజా స్వామ్య సిద్ధాంతములకు గొట్ట బలముగలిగి ప్రజలకు ముఠిటను ఒక్కమాట వ్యాపించెను. 191 అక్టోబరు 20 తేదీన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమ ప్రకటనము నొసర్చిరి. తరువాత సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టబడెను. తరువాత సభ ఈ యోద్యమ ముష్టిపారంభమయ్యెను. అసహాయోద్యమము రాజకీయోద్యమ ముగ నెన్నటిని విజయ మునుజాలదు. ఇతిపాలనా శాస్త్రమును భారతీయులింకను చాల విషయములు నేర్చుకొనవలసివచ్చునందు య కారణము. తాము దేశసేవకుని సమీప యుద్ధయమున అన్యచిత లేకుండ దేశోద్దేశపూరితులై నిష్కపముగను మనః పూర్వకముగను అసహాయమునై కుదిరిన ఈ దేశభిక్షులను కారాగారములందు కృపించుచుండ నిచ్చుట యుచితవిధము నదియే ప్రస్తుత శిక్ష. (నో మాల్కము హాయిలీ: ఏమి కృ పించుచుంటుంటు.)

అసహాయోద్యమ వాయువులచే కొన్ని పొరపాటు లునర్పబడినవను విషయమును సందియములేదు. యువరాజు తర్కమునకు సందర్భమున పీఠోపాఖ్యాతేనీ పారితోషికండు ముఖ్యమైనది. ఈవారతాళమే, భారత జాతీయోత్సవముల యె

డల ప్రభుత్వమువారిని విముఖులుగ నొసర్చెను. యువరాజు గమన సందర్భమున బొంబయందు జరిగిన తుప్పులకు విష యములగుడ ఈ యుద్ధయము కారణమయ్యెను. ఆసందర్భ మున జరిగిన వ్యవహారమునందరికంటెను అసహాయోద్యమ వాయువులకు ఎక్కువగా ఆచేదన సంపెను. ఇతిపాలనమును దేశమున ఇట్టివ్యవహారము లింతస్వల్పముగ మాత్రమే నెరుగుట ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. దేశమునందలి కాంతి పరిస్థితులకు గాంధీమహాత్ముడు గొప్ప పట్టుకొమ్మ (నో హాయిలీ:- వినుచునుడు)

నూతనవృత్తి వచ్చుచున్నది, పరిపాలనాయంత్రమున నడపుటకు నూతనవృత్తులు రావలయు. అట్టితరీ ఈ దేశభిక్షులను జెయిల్లనుండి విడుదలు మంచివిధములకు నడుపాయముగాదు. వీరిట్లు కారాగారములందును ప్రభుత్వమువారి గొప్పతత్వ మాలావా సోదరులతో నాకు నేమియు లేదు. కాని వారు కాలిడెలలోనే విడుదలపడ నుండిరి గాన వారిని అంతకంటె ముందుగ విడుదలుచుట మంచిదిగదా. వారు భారత దేశముయొక్క నిజమైనపుత్రులు వారిట్లు జెయిలునందునుట ప్రజాభివృద్ధి కనుకలగుచున్నది. వారిని విడిచినయెడల దేశ మునందు సంతృప్తివచ్చును. పరిపాలనాభివృద్ధి కనుక భారతీయసభ్యులకు పరస్పర విభేదములున్నయెడ వారినివదలి తీర్మానమును బలపరచవలెనని గోతుచున్నారు. గతకర్తవ్యము కలకత్తానుందును, బొంబయినుందును జరిగిన నాణ్యతల సమావేశములందు రాజకీయ ఖయిదీల విడుదలయే అగ్రస్థానమును నిసించెను. దేశకాంతిగరమను, రాజ్యతంత్రముగరమను వీరిని వదలవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోతుచున్నాను. ఇట్టివలన విద్యం దునందును, ఈజిప్టునుందును నైతిక కానస మాపనంనారించున బడెను. అచ్చుల రక్తప్రవాహమునకు కారణమైవారు పరస్పర ము అన్యోన్యభావములతో వ్యవహరించుచున్నాను. భారత దేశస్థిలికిని, విద్యం దు ఈజిప్టుస్థిలికిని భేదమున్నదనిచెప్పి ప్రస్తుత సభ్యులను తప్పింపక వారి ననుకరింపవలెనని గోతుచున్నాను.

నో. మాల్కము హాయిలీ

(దేశియాంగ సభ్యుడు) నలుబదిమొదలుకరకు వ్యవస్థ సిం చుచు తీర్మానమును ఎదిర్చెను. ఈ ఖయిదీలను వదలిపెట్టలేమని గోతుట ఎకరి ప్రయోజనము కారకు? ఈ తీర్మానము ప్రతిపక్షము ప్రయోజనముకొరకేనని దలచెదను. ఖయిదీల ప్రయోజనముకొరకే ఈలోక దెలుపబడెనని యుకొందము. భారత ప్రభుత్వమువారికిగాని, బొంబయి ప్రభుత్వము వారికిగాని గాంధీ గారినుండి ఇట్లుగోతును నొక్కవిభావనయైనను కనీసముక నూతనయైనను రాతేను. అన్వేషివారి నూతనశ్రో ఖయిదునుండి విడుదలిపెట్ట బడుటకంటె అతడు కారాగారమునం దేయుండును నూతనముగలవు. అట్లుజేయుట వారకు గర్హించును. గాంధీగారు మాకిం అబ్దులుఖానుగారికి వ్రాసిన లేఖయందు, దాను జెయిలునందు శిక్షింప నుఖముగ నుండినయెను, తనకును వెలుపలి ప్రపంచమునకు సంబంధమునుగూడ తొలగించిన దాగుగ నుండుననియు దెలిపెను. గాంధీగారి యభిప్రాయములట్లుండుటచే ఈ ప్రతిపక్షన కాతడు సమ్మతించుట. గాంధీగారు, దేశము నందు కాంతి భద్రతలకు పట్టుకొమ్మయను విషయమున శేషగిరి అయ్యయగారితో నేకీభవించుచున్నాను. గాంధీ మహాత్మునిని విడుదలుచుట నొక్కతర తివారి ప్రయోజనమైన సేరవేరుగా? చేతిలో నూలుడడుటను, చేతి నేతిన పోకొనించుచు మిల్లు నిర్మాణమును ప్రతిఘటించు గాంధీగారిని విడుదలుచుట పరిశ్రా మిక తర తివారిభావనాపీఠాదుమార్పిడిను వివాదములు లాక్షర్ణ వలె గలిగెనను దెలుపువారని వదలియెవల లాక్షర్ణవలె గలిగి లాభమా (నవ్వు) వైకళ్యకాలము, పిదపములు తమ కార్యముల కుపయోగించు సాధనములనియు మెడికలు సయినను, భూత వైద్యముయొక్క మూర్తియనియు దెలుపు నీతనిని విడుదలుచుట వైద్యులకు ప్రయోజనకరమా (నవ్వు) గాంధీగారియొక్క పని త్రతకును, వివేకమునకును చాల తేడాగలదు. వైదెలుపబడిన వివాదకరమగు సిద్ధాంతములవెద్యని ప్రచార మొనర్చు నీయరాదు.

వారిబోధనలను కానసభిరసార్థ సిద్ధాంతములును సిద్ధాంతా చరణమును ఉద్భవమయ్యెనేగాని, దేశభివృద్ధి కార్యక్రమము గలగ లేదు. ఈ యుద్ధయము ప్రభుత్వమును కూల్చివేయుటకు ద్వేషింపబడినది. అసహాయోద్యమమునకు ఆయోధ్యరాష్ట్రము నరకు వ్యవహారాద్ల గల్లంతులు జరిగెను ఇందులకు నాశ్చర్యము కలమాములు, అటంకములుగల్గించుట భయపెట్టుట మున్నగు నవి జరిగెను.

అసహాయోద్యమము, ఈవిభాగవిహీనులును, అతితేలిక గా ను దేశపూరితులును అగు ప్రజాసామాన్యమును ప్రోత్సహించుటకలన గలిగిన విషయములన్నిటికిని వైతికము గాంధీగారే కాభ్యుధు. చారీచా రా విషయమునకు కార్యగమభిలాషకు స్వచ్ఛంద సేవకదలేక తారణము. గాంధీ గార తపస్వి గార చచ్చును, లేక అడల్తో (లేక పూరితుడు గార చచ్చును. తాను ప్రారంభించిన యుద్ధయములను భౌతిక స్వార్థలాభముల వాంఛించుచుండవచ్చును. ఆ తడు క్రిమినలు నేరముడనకంటె ఆదేశపూరితుడై తపస్వయ్యము నుపట్టెనని నుడువవచ్చును. ఏదియెట్లున్నను, ఈతడు తనబోధ నలనుకల మూఢులగు ప్రజల నుత్తేకపూరితులుగ ప్రోత్సహించి ఆరాజకముగ వర్తించునటుల నొసర్చెనను విషయమునకు మాత్ర ము తేకచరిత్రయం దతడు బాధ్యతవహించి తీరవలెను. తనకించాల నద్దయమున్నను, అధికారమునకు అతని కర్తవ్యంతును నాశయ ముట్టు గానించును. తన ఆదర్శమునందుట కలంబించు మాన్య ముల విషయమున యుక్తాయుక్తముల గమనింపడు. భారతదేశ కాంతిని భంగపరుచుట కీ కులమున నందరికంటె నాదేశభిక్షులుగ నొసర్చెను. చట్టపరిపాలనకును రాజకీయభివృద్ధికిని చాల అభ్యంతరముల గల్గించెను. అతనిని వదలుటకలన లా ఆదర్శుల పరిపాలన తేలికయగుటకు మారుగా వారికి చాల అపాయము గలగును. ఈ తీర్మానమును మిరంగీకరించుయెడల, గాంధీగారినుండి ఎట్టి పూచీయును పుచ్చుకొనకుండనే వదలివేయవలసిన వచ్చునను విష యములను గమనింపుడు. కొన్ని విషయలకు లోబడి గాంధీగారిని వదలిపెట్టలేమని శేషగిరి అయ్యయగారు ముచ్చించుటలేదు.

మాలవా మహమ్మదాలీ, మోహనీ, మజరతు మోహనీ మొదలగు నితరుల సందర్భమున గూడ వారినుండి ఎట్టి దళ భావమును రాతేదు. వారెక్కడకు పోయినను ఉత్తేజమును రగుల్కొల్పు చుండును. 1920 లో ఆప్తను సంగ్రామము సభ వించినప్పడు, అమీరుతో పోరాడుట నియమవిరుద్ధమని వీరు బోధించిరి. ఆకర్షణముననే సందీకారకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారును అమీరు ప్రభుత్వమువారును సమావేశమై చర్చించుచున్నప్పుడు మోహనీ గారు బ్రిటనుతో సంధి తేసికొనవలదని అమీరునకు సలహా నొసగెను. మహమ్మదాలీ, యూస్ఫియం దువ్వనీంపురు అసహాయోద్యమము విజయ మునయెడల తాము దేశమును విడుదలిపొందెననియు లేనయెడల రక్తపాత మొనర్చవలెననియు నుడిపెను. అలీసోదరులు శిక్షింప బడిన కేరముకంటె దారుణముగు నేరము మరియొకటి లేదు. వైని కుల రాజభక్తిని తొలగించుటకు యత్నించుచుండుట వారు సరి విచారించుట శిక్షింపబడిరి. ఖయిదీలకు కష్టము గలి గినయెడల వారు ఉన్నత న్యాయస్థానమునకు అప్పీలు జేసెడి వారే. కోర్టువారిచే విధింపబడిన శిక్షలతో బోధ్యము గల్గించు కొనుటకు ప్రభుత్వమువారి కష్టములేదు. చట్టసంగ్రహములు గలిగియున్నప్పుడు ప్రజల ప్రేమను పొందుటకుగాని, లేక రాజకీయ నేరములకు శిక్ష ననుభవించువారి కను కారాగృహ మన నుండుట న్యాయముగాదని బోధింపబడుటగాని మాత్రమే ప్రభుత్వమువారు తమ పణము ప్రకటించెదర. ఈ ఖయి దీలను ప్రదలుటకలన ప్రజల అనుకూలాభిప్రాయమును సంపా దించ వలసినదిలేదు. అంతియగాక వారిని వదలుట తిరిగి అల్లరులు జరుగుటకు కారణమగును.

గిన్నె గారు

తరువాత గిన్నె గారు (అధికారసభ్యుడు) దేశియాంగ సభ్యుని బలపరచుచు తన ప్రభుత్వసామ్యము నొసగెను. మజరతు మోహనీ అలీసోదరులు క్రమముగ విచారింపబడి కోర్టు వారిచే శిక్షింపబడినయె వారు సానుభూతిని గన్నెకులుటకు దగరినయె అంతియగాక మజరతు మోహనీగారి శిక్ష త్వరలోనే ముగియవచ్చుచున్నది గాన శిక్షను తగ్గింప నవసరము లేదనియు నుడిపెను.

అలీసోదరుల పేర్లను తొలగించుట

మాలవీమియా అనదుల్లా గారు ప్రతిపక్షననుండి అలీ సోదరుల పేర్లను తొలగింపవలెనను సభరణ నుపసాదించెను. వీరి శిక్షా కాలముత్వరలో ముగియ వచ్చుచున్నదిగాన వారినివిడుదలను గరించి ఎక్కువ ఆకురత లేదనియు మిగిలినవారి విషయమున

శాసితరచున పీఠము

ఆంధ్ర పత్రిక

1923-వ సం. జూలై నెల 12-వ తేది

గురువారము

బూటకము

— (100) —

ఉప్పువన్నును సర్పిరై చేసిన పిమ్మట, సంస్కరణ ముల బూటకము స్పష్టముగ బయల్పడినది. పార్లమెంటుసభలో వికటరులనుగారు చేసిన ప్రసంగముబట్టి, సంస్కరణములవలన చేకూరిన స్వరూపాలను వినుమంతయు లేదని తేలినది. ఇటువంటి హెయిలీగారు సామ్రాజ్య శాసనసభలో గావించిన, యువస్వాసము గాంచిన, సంస్కరణములు పట్టబూటక మని, విడితెనుగును. సర్పిరైకేవలం అధికారమువలన, సామ్రాజ్యశాసన సభాతీర్మానములు నిరుపయోగము లగుచున్నవి. ఇటువంటి గావించుట, శాసనమునకు వ్యతిరేకము గాదని, అధికారులు సమర్థించుచున్నారు. మరియొక విచిత్రమునుగూడ గమనింపవచ్చును. ఇంతకు బూర్వము అధికారులు అధికసంఖ్యాకులుగ నుండి, తమ యిచ్చను నెరవేర్చుకొను చుండేవారు. ఇట్టి యాటకము, సంస్కరణశాసనమువలన దొలగి పని, మాంటాగూగారు చెలిపియుండిరి. హెయిలీగారి సంగతి సంగీరింపక, అధికారుల సంఖ్య తగ్గినందులకు సర్పిరైకేవలం దానికి ప్రత్యామ్నాయ మనియు, ఈ మూలమున అధికారుల యిచ్చ నెరవేరవలయుననియు, పాటుచున్నారు. అటులగుచో సంస్కరణములవలన గలిగిన మార్పును గలదు? యావము మారినను, శాసనసభాధికారము ఇనుమంతయు హెచ్చుదయ్యెను. ఈ సంగతిని మొదటి నుండియు జాతీయవాదిలు నెత్తిన నోరుబెట్టుకొని ప్రకటించుచునే యుండిరి. కాని మితివాదవాదులు నిజనీతికి బోయిరి. రాజప్రతినిధిగారు పార్లమెంటు సభకు బాధ్యత వహించెదరు గాని, శాసనసభ్యులకు గాదట. అందుచే శాసనసభ్యుల మొరలను పాటించవలసిన యవసరము రాజప్రతినిధిగారికి లేదట. అటులగుచో ఇంటిటి బూటకమును ఏల గల్పించవలెను? హెయిలీగారు చెలియజెప్పవరకు, మన శాసనసభ్యుల కిదిగతి చెలియజూయెను. శాసనముద్వారా రాజప్రతినిధి పార్లమెంటుసభకు బాధ్యత వహించవలసి యుండెను, కన్వేషను ద్వారా యైనను ప్రజలకు బాధ్యత వహించుటకు ప్రభుత్వమువారి సంగీకరించుటలేదు. ఇట్టిసంస్కరణ విధానము ఉన్న నేమి, ఉడిన నేమి?

శాసనసభలను అటవస్తువులుగ మార్చి, దీని టింగుసంఘము లక్రింద పరిణమింపజేసి సర్పిరైకేవలం అధికారమును, అసలే తొలగించవలయునని దాక్టరు సెంటిలాల్ గారు కోరిక, శాసనసభ్యులతో కోరిక సంగీరింపరయిరి. సర్పిరైకేవలం అధికారముపై వీరికింకను మక్కువ గలదు గాబోలు! వీరు నిమిషవేళమును తాము నమ్మకొనక, రాజప్రతినిధిగారి నిరంకుశత్వమునకు లాబడుటకు సమ్మతించుచున్నా, వీరి నెవ్వరుద్దరింపగలరు? దాసుగారు ప్రతిపాదించిన సవరణలో పాఠకన్య నీరు అధికముగ గలదు. ఇట్టిసవరణ సంగీకరించినందులకు, శాసనసభ్యులు తమలోదాము సంతసింపవచ్చును గాని, వీరియారదృష్టి నెదురును కొనియాడజాలరు. శ్రేణిరక్షణకును శాంతిని సంబంధించిన విషయము

లో సర్పిరైకేవలం పనికొనవచ్చునట. కాని, దేశ లాభము విషయమున మాత్రము సర్పిరైకేవలం బని యుండగూడదట. బాసుగారిసవరణ యిదియే. ఈసవరణను సభ్యుల సంగీకరించిరిగాని లాభ మేమి? అధికారులవలన దీనిని పాటించరు. పార్లమెంటు సభవారు ఇట్టిసవరణను గావించబోరు. పోనీ, శాసనసభ్యుల దృఢాభిప్రాయమయినను చెలియుటకు వీలగుననిన, అందుకును అవకాశము గనపించదు. నిస్సారముగు నిట్టిసవరణవలన, శాసనసభ్యులకు మాత్రం మేమిలాభ ముండును? హిందూదేశ లాభమునకు, సర్పిరైకేవలం వర్తింపజేయు రనుకొనుడు. దేశసంరక్షణ, దేశశాంతిపేరు బెట్టి, రాజప్రతినిధిగారు తమనిరంకుశత్వము కొనసాగించుకొనజాలరా? రాజప్రతినిధినిర్ణయమే ప్రమాణమయినపుడు, వారి నెడ్డగించువా రెవ్వరుందురు? రాజప్రతినిధిగా రెటుల నిర్ణయించిన, అటుల తలయాడించుటకు పార్లమెంటుసభ సంసిద్ధముగ నుండును ఇట్టిస్థితిలో ధైర్యమువహించి సర్పిరైకేవలం అసలే అవిఫలములేదని శాసనసభవారు చెలిపి యుండవలసినది. ఈయధికారము స్వతంత్ర దేశములలో నెక్కడను గనపించదు, పాలకులకు వీలొక అధికార మున్నను, శాసనసభా నిర్ణయమునకు విరుద్ధముగ శాసనము గావించుట కెంతమాత్రము వీలుండదు.

తల్లితండ్రు నిస్సారముగు బాసుగారి సవరణకుగూడ, ప్రభుత్వసభ్యుల లబ్ధిపెట్టిరి. చర్చయొక్క వివరముల నించుక పరికించవచ్చును. శాసనసభకు కార్యదర్శి యగు గ్రహంగారు తమపాండిత్యము నంతయు ప్రదర్శించి, సర్పిరైకేవలం అధికారమును సమర్థించిరి. దేశరక్షణము, దేశశాంతి, దేశలాభ మనుపదములు వారి హస్తాంగుగారి హయాములో చట్టమునందు ప్రవేశపెట్టబడెనట. కాని వారి హస్తాంగుకాలమునాటికిని నేటికిని భేదమేమియు లేదా? అప్పటికిని ఇప్పుటికిని, ప్రజాభిప్రాయము నందు మార్పు గలుగలేదా? అప్పటి నిరంకుశత్వమున, నేటికిని కొనసాగించవలయునని, గ్రహంగారి యుద్దేశమా? అటులగుచో, మరల ఈస్థితి ఇదియొకంపెనీ రోజులలోనికి దేశము మరలవలసి యుండదు. గవర్నరుజనరలుగారు, పార్లమెంటు సభకుమాత్రమే బాధ్యులనియు, తమయిచ్చను శాసనసభపై తొప్పించుటకు రాజప్రతినిధిగారికి సర్పిరైకేవలం అధికారము అవసరమనియు, గ్రహంగారు వాదించుచున్నారు. వెనుకటిస్థితియే కొంత వర కనుకూలముగ నున్నది. ఏలనన, రాజప్రతినిధిగారి నిరంకుశత్వము, శాసనసభా తీర్మానములను మునుగుక్రింద, దాగియుండెడిది. ఇప్పుడుటలగాక, రాజప్రతినిధిగారు ఎవరియభిప్రాయమును లక్ష్యపెట్టుకుండ, తమ యిచ్చమువచ్చిన శాసనము గావించవచ్చును. ప్రస్తుతనిరంకుశత్వము, మునుగేదియు లేకుండ, తన నిజయావము చాల్చుచున్నది. ఇట్టి యధికారము గవర్నరుజనరలుగారికి యుండక తప్పదని, గ్రహంగారు వాదించుటబట్టి, ప్రజేచ్ఛ నెరవేరుట వీరి కిష్టములేదని తెలుచున్నది. అధికసభ్యులగు బ్లాకెట్టుగారు, నిరంకుశత్వమును సమర్థించిరి. సర్ మాల్కాం హెయిలీగారి ప్రత్యుత్తరము సంస్కరణముల బూటకమును చక్కగ బయల్పరచి నది. వీరి సంపూర్ణోపన్యాసము గాంచిన, వీరిరంగు ఇనుమంతయు మార్పుజెందలేదని, కరతలామలక మగును. సంస్కరణము గూర్చి వీరి కెట్టి సంకుచితాభిప్రాయము గలదో తెలియగలదు.

హెయిలీగారు తమదుర్భాదమును కడవటి ప్రసంగములో కొంత మార్పుకొనవలసివచ్చెను. ఉప్పుపన్ను మూలమున దేశములో నెట్టియార్గ

హము గలుగలేదని తెలిపిన హెయిలీగారు తమ తప్పును సవరించికొనిరి. కాని ఉప్పుపన్నువలన నలజడి గలుగునను సంగతిమాత్రము నిరాధార మయ్యెనట. కాలెటుబిల్లు పందెప్పుమునందువలె దేశము సత్త్వాగ్రహ మవలంబించలేదని, హెయిలీగారు భావించుచో, ఇంతిన్నను ముఖ్యవిషయ మగు స్వరాజ్యసిద్ధిపై దేశము తనదృష్టిని కేంద్రీకరింపజేసియున్నదని వీరు గ్రహించవలయును. కేసలాందోళనలో, హెయిలీగారికి సరిపోవదు. దేశములో గంద్రగళము జరిగినగాని, అధికారులు మేల్కొనజాలరు. తగిన ఆందోళనము జరుగలేదను సాకు జెప్పట, అధికారులగౌరవమునకు తగియుండదు. దేశములో నింతవరకు జనించిన ఆందోళనతో హెయిలీగారు తృప్తులు గాలేదుగాబోలు! మిలేవాడు లీసంగతిని గమనింపవలెను. శుక్లతీర్మానములవలన ఇనుమంతయు లాభము లేదనియు, శాసనసభను బహిష్కరించియో మరియో విధమయిన ఫలప్రదముగు చర్యలను దీసికొనియో సంచరించినగాని, వీరితీర్మానములకు విలువయుండదనియు, మిలేవాడులు గ్రహించవలయును. అధికారులబామునకు బదులుగ సర్పిరైకేవలం అధికారము చేర్చబడినటుల, హెయిలీగారికిను వాదించుచున్నారు. 67 కేస్ నులో ఏమాత్రము మార్పు జరుగగూడదని వీరివాదము. కేంద్రప్రభుత్వము నందు బాధ్యతను ప్రవేశపెట్టినవెనక, బాసుగారి సవరణగూర్చి యోచించవచ్చునట. అట్టిబాధ్యతను కన్వేషనుద్వారా ప్రవేశపెట్టించుటకే, వలువురుసభ్యులు ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇంతిని తమను బాధింపకుండుటకు, హెయిలీగారు మిలేవాదసభ్యుల కెరజాపుచున్నారు.

మిలేవాడులు సంస్కరణముల సభిమానించి యింతవరకు పాటుపడిరట. వీరిపై ప్రభుత్వమువారి కత్తెంత నానుభూతి గలదట. సర్పిరైకేవలం అధికారమును తరుచుగ ప్రయోగించుట, ఈసానుభూతియొక్క ఫలమే గాబోలు! ఇట్టి మిలేవాడులు, సంస్కరణములు నిరుపయోగమనియు, అవి విఫలముగాంచెననియు, హిందూదేశమునందు సంస్కరణములే లేవనియు, సక్రమాభివృద్ధి లేదనియు, నిరంకుశత్వమును అధికార ధూర్వహత్వమును మరల రాజ్యముచేయుచున్నవని చాటుట భావ్యమాయనియు, హెయిలీగారు దీనిభావముతో వేచుచున్నారు. కాని, మూడుసంవత్సరముల యనుభవము గలిగినపిమ్మట, సంస్కరణములపని చెలిసినవచ్చిన పిమ్మట, సంస్కరణములు నిరర్థక మని చాటుట మిలేవాడులది తప్పుగునా? ప్రస్తుతసమయమున రాజ్యాంగసంస్కరణముల నేభారతీయు డయినను సవరింపగలరా? హెయిలీగారి లాలనలను పాటించి మిలేవాడు లొక వేళ సంస్కరణములబూటకమును మరుగుపరచినను, అది దాగగలదా? మిలేవాడులయినను, ప్రత్యేకముగ గనపించెడి సంగతుల నటుల దాచిపెట్టగలరు? హెయిలీగారు అసంభవ మగుకోర్కెను గోరుచున్నారు. మిలేవాడులయినను ఆత్మగౌరవము సంతకారము గోల్పోవరని తలచెదము. సర్పిరైకేవలం వద్దతిగూర్చి చర్చ జరుగుట వలన, ఎట్టిలాభము గలుగకున్నను, సంస్కరణములబూటకము బయల్పడుటకు అమూల్యవ కాశము గలిగినది. ఇట్టిసంస్కరణముల నేవిధముగ నుపయోగించినను కాలము వృథయగుటదప్పు, వేరులాభ మొనగూడజాలదు.

అవమానకరము

—:—:—

గాంధీమహాత్ముని, హజరత్ మోహానీని, ఆలీ బాదరులను నిర్బంధమునండి త్వరలో విడిచిపెట్టవలయునని సామ్రాజ్య శాసనసభలో చెప్పినతీర్మానమును, శాసనసభవారు నిరాకరించుట ఫభ్యుల కెంతయు అవమానకరము. ఇట్టి తీర్మానములవలన లాభమున్నను లేకున్నను, సదస్యమును వెలిబుచ్చుటకయినను ఫభ్యులు నోచికొనరయిరి. ఇటులనే లజపతిరాయిగారిని విడుదల జేయవలయునను తీర్మానముగూడ నిరాకరింపబడెను. సామ్రాజ్య శాసనసభ అంతరించుచు, ఇట్టి ఘనకార్యము నాచరించి, తన దౌర్జన్యమును తానే వెల్లడించుకొనెనది. శాసనసభలవలన, దేశమున కుపకారము జరుగుట కల్గయని ప్రకంచమునకు చాటి, ఈసభ యంతమొందుచున్నది. ఇట్టి తీర్మానములను ఆఫలు ప్రవేశపెట్టుటకుందలకు? దేశనాయకుల నామములను మాయసభలలో మలినపరచుటకుందలకు? తమను విడుదల జేయింపుమని, నాయకులు వీరి నేమయిన ప్రార్థించిరా? ముందుగానే ఈవిషయమై ఫభ్యులొకరితల నొకరేల సంక్రమించుకొనరయిరి? గాంధీ, హజరత్ మోహానీగారు. దెలిపెడి విన్నపములను వినిన పిమ్మట వారిని విడుదల జేయవలయునని, రా. బి. సి. యస్. సుబ్రహ్మణ్యగారు కోరి గాని, ఇట్టి కర్మపు కోర్కెను ప్రభుత్వమువారి రంగీకరింపరయిరి. గాంధీ మహాత్ముడు తన విడుదలను కోరుచు, ప్రభుత్వమువారి కెన్నడయినను మరవిని వంపునా? ఇటుల యూహించుటకు, సుబ్రహ్మణ్యగారిగా రెటుల పాల్పడిరో తెలియదు. శాసనసభల నాటకము లో దేశమునకు ప్రాణము విసిగిపోయినది. ఈ నాటకములో దేశవికసయినను తన సంబంధమును పూర్తిగ వదలుకొనెన, మహాకారము గావించిన దగును. గాంధీ మహాత్ముడు స్వేచ్ఛగ నుండినప్పటికీ కా రాగ్రహమున నుండనపుడే ఎక్కుడు అపాయకరదని కీర్తి కేసులగు జే. డి. రీగుగారు దెలిపిన సంగతులు సత్యమని వెల్లడియగుచున్నవి. గాంధీ మహాత్ముని తక్షణభావము వలననే నాగపురమునందు సత్యాగ్రహము జయలెండవది. హిందూదేశమునం దిన్ని మూలలకును బ్రాకుచున్నది. సేల్ జమీన్ లాల్ బజాజ్, మహాత్మా భగవత్ కదీను మొదలగు ప్రముఖులు ఆత్మరక్షణ గావించిరి. సూరత్ నగరమునండి సత్యాగ్రహములో పాల్గొనటకు నూర్గురు వాలంటీరులు వెడలబోవుచున్నటుల, తంతివార్తదెలుపుచున్నది. బజాజ్ గారపై శిక్షను విధింపగ నే, నాగపురము నందు వారంతా శిక్షుజరిగెను. ఇట్టిస్థితిలో గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధమున నుండినదవలన, మహాత్ములకుగని, దేశమునకుగని కిసుకంతయు నష్టమొందదు. కాని, మహాత్ముని నిర్బంధించినప్రభుత్వము తన ప్రతిష్ఠను పూర్తిగ కోల్పోవుచున్నది. సత్యాగ్రహము విజయమువెంట విజయము బడయుచున్నది. స్వరాజ్యసిద్ధి కది తోడ్పడకమానదు. అధికారవర్గపుబలము క్రమక్రమముగ క్షీణించుచున్నది. భాగ్యపురమును కాకటకమొంటు పరిపాలము క్రొంద నుంచుటకు జేసినప్రయత్నములు విఫలమై, ప్రజలకట్టుదలయే తుదకు నెగ్గెను. నాగపురమునందు శతాకోద్యమమున కభివృద్ధియము గలిగినది. ఇంగ్లీషుకృత్రిక తంతమనస్తాముజెందినను, తుర్కీపై నెంతటియూగ్రహము వెలిబుచ్చినను, తుర్కీలో సంతి గుడవుకొనక దప్పదయ్యెను. గాంధీ, ఆలీబాదరులు కపినిరంతరాదోళము తుదకు విజయమొందెను. గాంధీని ఆలీబాదరులను ఎంత బాధపెట్టినను, వారి ఆత్మశక్తిని జయించుట

దర్లభము. వీరివిడుదలగూర్చి ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునకు బదులుజెప్పుచు, హెయిలీగారు తమకుడుపునంట నంతను వెడల్గక్కిరి. ప్రపంచమునకంతకును గాంధీమహాత్ముడు గుర్తుపాయుడయ్యెను. ప్రపంచమునందెల్ల మహాత్ముడత్మత్వపురుషుడని, ఎల్లరచే నన్నతీంపబడెను. మహాత్ముని మార్గము నవలంబించుటకు నాగరికప్రపంచ మాతరము జూపుచున్నది. మహాత్ముని నడవడిని గూర్చి వ్రేలేత్రిమాపుట కెట్టిశ్రువునకయినను నోరాడుటలేదు. నేటికీ హెయిలీగారుమాత్రము మహాత్ముని కసిదీటిట్టిరి. హైందవాధికారులనుండర గాంధీమహాత్ముడేపటి టి. వి. కేషగిరి అయ్యరు గారు నీట్లనమలుచు, ఈతీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. యువరాజ సన్మానబహిష్కారమును బాధించుటలో గాంధీమహాత్ముడు తప్పుకేసెనట. బహిష్కారమునందలి మభ్యద్దేశమును గ్రహింపజాలని అయ్యరుగారు, ఏల యిట్టియసభ్యవ్రసంగములను కావించవలెనో దోచుకున్నది. హెయిలీగారి కొక్కటేపిడివాదము దెలియను. గాంధీమహాత్ముడు మొదలనుండి విడుదలకొర కెట్టివిన్నపము రాలేదని, హెయిలీగారు జవాబుజెప్పుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముడు విడుదల నాశించుచు ఎన్నడయినను ఆరీని కంపుకొననని హెయిలీగారు తలంచెదరా? హెయిలీగారి సాహస మితివిడితము. గాంధీమహాత్ముని విడిచిపెట్టిన, ప్రభుత్వమునకే కొంతయవమానము దగ్గునని, హెయిలీగారి కను గ్రహింప నలులనటించెదరు. గాంధీమహాత్ముడు శాంతిరక్షకుడనుసంగతి, హెయిలీగారికి విచిత్రముగ దోచినది. హెయిలీగారి దూషణమలను, శారవము గల ఆంగ్లేయు లెవరును ఆమోదించరని తలచెదము. గాంధీమహాత్ముడు విడుదలయగుట, పారిశ్రామికులకుగాని, న్యాయవాదులకుగాని, వైద్యులకుగాని క్షేమకరముగాదట. కాని, పైతరగతులలో జేరినవా రెవరును, మహాత్మునివిడుదల కభ్యంతరము దెలుపునంతటి నైచ్యమునకు పాల్పడజాలరు. తమకుపెట్టుకులతో నూడిన అధునిక నాగరికమునకు గాంధీమహాత్ము డెంతప్రతికూలుడయినను, అతడు సర్వజనపూజ్యుడగుచున్నాడు. గాంధీమహాత్ముడు అధికారప్రియుడట. తననులను సాధించుటకు ఎట్టిసాధనముల నుపయోగించుటకయినను, గాంధీమహాత్ముడు విడుదల. హెయిలీగారువలికిన ఈవాక్యముల కన్నను ఆసృతము జేరొకటుండునా? గాంధీమహాత్ముడు స్వాధికారము నెన్నడును వాంఛించుటలేదు. మహాత్మునికన్నను, అణకువగలమానపు డుండబోడు. మహాత్ముడు తా నవలంబించుసాధన లెట్టివయినను విచారించడనట, ఎంత యసభ్యవ్రతి పాదనమో యోచించవచ్చు. అన్నిటికన్నను, మహాత్ముడు పరికించనది, సాధనాల్పత్వము దప్పువేరగాదు. మహాత్ముడు, ధర్మపద్ధతులవలననే స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు నడుముగట్టుకొని యుండెను. అదర్శమునకన్నను గూడ, మహాత్ములకు సాధన మభ్యుము. అధర్మపద్ధతులవలన లభించేది స్వరాజ్యమును మహాత్ము డాశించు. మహాత్ముడు భారత్యమును కలనయిన తలంకకుండుటకు కారణమిదియే గాదు. మనోవాక్పాయకర్మలందు ధర్మమునే ఆచరింపవలయు నను దృఢప్రతిము గల గాంధీ మహాత్ముని, నీతి నియమము లేనివాడని హెయిలీగారు రనుట, సూర్యునిపై నుమియుట యగును. శాసనసభలో హెయిలీగారు రాజడియాటల గాంచి, ప్రకంచము మోసపోవజాలదు. గాంధీమహాత్ముడు హిందూదేశశాంతిని చెడగొట్టుటకు ముఖ్యకారకు డయ్యె నని హెయిలీగారు నిందించుచున్నారు. నిజమే. అధికారవర్గపు నిరంకుశత్వము

బయల్పడుటకు గారణభూతు డయిన గాంధీమహాత్ముడు హెయిలీగారికి కంటకుడుగ గనుపించుటలో వింత ఏదియులేదు. గాంధీమహాత్ముడే హెయిలీగారికి కొరగాకబోయినపుడు, తక్కుంగలవారు వారి కొక లెక్కయో? లాలా లజపతిరాయిగారి పంగ తినిగూర్చి వంజాబు ప్రభుత్వమువారే యోచించెదరని, హెయిలీగారు సమాధానము జెప్పిరి. పంజాబుప్రభుత్వమువారి దృష్టిపముగూర్చి ప్రత్యేకించి వ్రాయవలసినయగత్వ ముండదు. యూరపియను ఫభ్యుల ప్రాతికూల్యము, అధికారులనిందలు, అసభికారసభ్యుల నీట్లనమలుచు, గలసి యాతీర్మానముల నోడించినవి. శాసనసభకుగాని, ప్రభుత్వ ఫభ్యులకుగాని, ఇట్టి కర్మవసాన మేమాత్రము శారవప్రకడము గాదు. హెయిలీగారును వారికి ప్రక్కతాళమువైచెడి సభ్యులను ఎటుల భావించినను, నాగరికప్రపంచము వీరి యవనిందలను తిరస్కరించి, మహాత్ముని సత్కీర్తిని కొనియాడక మానదు.

రంగచార్మ్యులవారి నలహా

టి. రంగచార్మ్యులవారు శాసనసభకు తాము వెడలక, క్షిప్ర మొంటిగ్రాంటులను నిరోధింపవలయునని, ఇక్కడనుండి సభ్యులకు తాళింప సంపుట విచిత్రము. వీరిమాటలను పాటించువా రెవరు? సభ్యులు కొందరు టాఫ్ బోర్డులో సభ్యత్వమును సంపాదించిరి. మరికొందరు అధికారుల మన్ననకు పాత్రులగుచున్నారు ప్రతిష్ఠంభములగూర్చి తలచెడి వారసలే గనుపించరు. శాసనసభావారసరణము ఎట్టిధీరచిత్తుల నయినను, లొంగజేయగలదు.

స్థానిక వార్తలు

బెజవాడ బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘము:—ఈనెల 15 తేదీ ఆదివారం నాయంకాలము 5 గంటల లగాయకు బెజవాడ బ్రాహ్మణేశ్వర సంఘముయొక్క ఆభివృద్ధిని గురించి గత గురువారము నానమగా నిర్వహించిన మారతీ బిల్లియను (మాతీ బెన్) సభ జరుపబడెను. ఆర్. కేశవయ్యవారు ప్రసంగించెను.

ఒక ఆరెస్టు:—రంగచార్మ్యులవారు హక్కుయియు, చెంగల్పట్టజిల్లా ఆరవండున్నట్లు ప్రవీణము చెప్పబోయెను, తిరుచిక్కోటిలో ఒక జిల్లాల రక్షకుడైన ఎంతెంతయో ఖరీదుకు జిల్లాలరీసిగిని మోటుచేసి చాకాలము కనడకుడి తిరుగుచుండ మంగళవారమునాడు నాయంకము చాకల కేటలో వరిసంపాద్యునిది నెం 10 గృహమున వసవగాను పోలీసుస్టేషను హెచ్. సి. వాసుదేవులుగారు ఆరెస్టుచేసిరి. నిందితునిన్ని చీపు వెసిదెన్ని మేజిస్ట్రేటుపడుటకు తీసికొని రాగా, హైకోర్టుకి కే. యు. క్యామరావుగారు ఆసంతితుని బానిసమీద జరిలివేయుమని దాఖలుజేయుగా మేజిస్ట్రేటుగారు జరిలివేసి కేసు ఆగట్టు 15 తేదీకి విచారణ నాయంక జేసెను.

జూరిట్లను పోలీసుకోర్టు

[ఖాకానా హెబు మోహిదీనుఖాకాలోడి]

శిశుమార్త్యగావించినందులకై ఒక స్త్రీ
రీ మాసముల కఠినశిక్ష పొందుట

తెలంగాణలోనియొక గొల్లకుటుంబమునకు సుమధినిక కనకమ్మయననామ స్త్రీ మదరాసులో నివసించితి తనకు మదరాసులో తనకు క్రొత్తిగాపుట్టిన శిశువును తిండియార్చుట బానిసరామానుజయ్యదవీడుయగు కాలలో జూనె. 1928 నాడు పారవైచియందెను. చనినవాడై పోలీసునిచారణ జరిగెను. ప్రానిహ్యము కనుమన దాక్తరు నిబ్బడును, నబ్బెన్ స్పెక్టరు స్త్రీ: వాసుమ (యద్దాయి) ప్రానిహ్యులుచేసి నాశిడు. నాశ్యముచెప్పిరి. నాశ్యముమగిసిన పిమ్మట మేజిస్ట్రేటు మద్రాసుకి రీ మాసముల కఠినశిక్ష నిధించెను.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘము వారందరును రాజీనామాలనిచ్చిరి

క్రొత్త సంఘము మరల ఎన్నుకొనబడెను

దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులు గా
రఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడిరి.

10 వ తేదీ సమావేశము

10 వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరల భారతకాంగ్రెసు సంఘసభ సాక్షాత్తులతో జరిగినది. కార్యసంఘమువారు అదిభేదమును మాపిన రాష్ట్రీయసంఘములపై చర్యజరుగోరుమన స్థాయిసంఘసభలో నుకపాదించిన తీర్మానము కార్యసంఘమునం దామోదించబడియు స్థాయిసంఘమున వీరిపోవుటచే కార్యసంఘసభ్యులు ఆహ్వాని, నైహూ, క్రకాశం, గార్లు మున్నగు వారందరును రాజీనామాల నిచ్చిరి.

కొరవడిన కథాకార్యములను నిర్వహించుటకు దేశభక్తుల దానుగారి సభ్యులుగా ఎన్నుకొనెను. కార్యసంఘసభ్యు లిచ్చిన రాజీనామాలను గూర్చి వారు మరల సాలోచించి వానిని కర్ణువరకుకొనవలసిన వారిని కొరకు వారి తీర్మానముల సరికరించిరి.

రాష్ట్రీయసంఘముల తీరస్కారము

"మేనెల 26 వ తేదీన ఈసంఘమువారిచే ఆమోదించబడిన తీర్మానము కరణమునకును సభ్యులను నగునని యీ కథవారు ప్రకటించుచున్నారు. ఆ తీర్మానమునకు విరుద్ధముగా కొన్ని రాష్ట్రీయసంఘములు తీర్మానించుట సంతాపకరము. ఇక ముందు రాష్ట్రీయసంఘము టిటి తీరస్కారమును చూపకుండునని యీ కథవారు ముచ్చునున్నారు." అను తీర్మానమును విలంబించి పేజీగా రుపొందింది. పోకకగా రుపొందింది. రాజగోపాలాచారి గా రాజీనామాలిచ్చి, ఓట్లు పుచ్చుకొనగా రాజగోపాలాచారిగారి కుటుంబము రాజగోపాలాచారి యొక్క కుటుంబమునకు రాజగోపాలాచారిగారి నొక్కరికన్న మిగిలినవారందరును తీర్మానమున కనుగుణముగానే ఓట్లు నిచ్చిరి. తీర్మాన ముమోదించబడినది.

నేటు జమునాలాలు బజాబుగారు

"నాగపూరులో సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించి సామర్థ్యముతో నడిపించుటకు కార్యసంఘమునకు పంపబడిన నేటు జమునాలాలు బజాబుగారి సేవలకు రభించించుచున్నారు. సత్యాగ్రహమునకు క్రిందవచ్చులేకుండు కారణములవలన యీ కథవారు బజాబుగారికి వాగ్దానము చేయుచున్నారు." అను తీర్మానమును దాక్షుల మహమ్మదుగారు రుపొందింది. శ్రీమతి కల్యాణిదేవిగారు రుపొందింది. రుపొందింది, అందు సోభనీగార్లు మున్నగువారు కలుపుకు బలపరచిరి. ఆ తీర్మాన మేకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

క్రొత్త కార్యసంఘము

10 వ తేదీ ఉదయమున రాజీనామానిచ్చిన కార్యసంఘ సభ్యులు మరల సాలోచించియు రాజీనామాలను కర్ణువరకుకొనవలసినవారిని (క్రొత్తసంఘసభ్యుల ఎన్నికలు జరిగినవి.

1 దేశభక్త కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులు గారు - అధ్యక్షుడు.

2 రావి శంకర బగజీవనుగారు, బొంబాయి-కోశాధికారి.

3 బాబు రాజేంద్రప్రసాద్, 4 ఆంధ్రరత్న దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణయ్య, 5 మెర్వానీగార్లు-కార్యదర్శులు.

6 గంగాధరరావు దేశపాండే.

7 వల్లభాయీపటేలు.

8 రాజగోపాలాచారి.

9 బర్జిజోసెపు.

10 మహమ్మదుషాన్.

11 శాక్తరు వరదరాజుగార్లు సభ్యులు.

ఈ తీర్మాన క్రొత్తసంఘ మెన్నుకొనబడినది. విలంబించి పేజీగా రుపొందింది. కార్యసంఘము సభ్యులను రుపొందింది. ముదింపబడినదిగాని తాన కార్యసంఘమున నుండగోరినది పేజీగా రుపొందింది. 10 వ తేదీ రాత్రి 11 గంటలకు సమావేశము ముగిసింది. అధ్యక్షుడు కందనముల నిర్మించిరి. భిన్నాభిప్రాయములను సభ కాంక్షముగానే జరిగినది.

దేశభక్తుల దానుగారు మున్నగువారు 11 వ తేదీ ఉదయమున క్రొత్తసంఘ బయలుదేరిరి. స్వరాజ్య పక్షమువారు ను యితరులను దానుగారిని కిట్టొలిపిరి.

అవసరసభను జరుగగూడదను వాదము

"ఆగస్టునెలలో బొంబాయిలో అవసరసభను జరుగవలెనను తీర్మానమునుగూర్చి యీసభలో చర్చజరుగునని కార్యక్రమ ప్రతిపాదనకు వివరింపబడినది. ఆ తీర్మానము తొందరగా ఆమోదించబడినది. ఆసంఘ తిరిగివచ్చి కొందరుసభ్యులు రాజీనామాల నా తీర్మానమునుగూర్చి మరల అవసర స్థాయిసంఘసభను జరిపి ఆలోచించవలెనని చెప్పితిరి, వివర, కం, కంయుక్త, పాంచాల రాష్ట్రములవారు 61 మంది సభ్యులు సంతకములు చేసిపంపిరి. (ఆ. ప్రె.)

9 వ తేదీ సమావేశము

స్థాయిసంఘసభ 9 వ తేదీ రాత్రి 2-20 వరకును జరిగినది. అదిభేదమును మాపిన రాష్ట్రీయసంఘములపై చర్యజరుపుటను గూర్చి చాలచర్చజరిగినది. ఆ తీర్మానమునకు 65 మంది అనుమతులు 67 గురు ప్రతిపాదనలు సమర్థించి తీర్మానము వీరిపోయినది.

ఈ తీర్మానము వీరిపోవుటచే తాము కార్యసంఘమును మొనరింపబడునని కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యు లందరును రాజీనామానిచ్చిరి.

క్రొత్త ఎన్నికలు

8-45 గంటల వఱకు క్రొత్తఎన్నికలు జరిగినవి. దేశభక్తుని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనవలెనను తీర్మానమునకు 66 గురు అనుమతులు 61 మంది ప్రతిపాదనలు. తీర్మాన ముమోదించబడినది.

కోశాధికారిగా బగజీవనుగారిని ఎన్నుకొనవలెనని రాజగోపాలాచారిగారును లక్ష్మీకారాయణ ప్రెస్సేగారిని ఎన్నుకొనవలెనని విలంబించువారును ఉపపాదించిరి. బగజీవనుగారికి 70 ఓట్లును ప్రెస్సేగారికి 66 ఓట్లు వచ్చినవి. రాజగోపాలాచారి గారు తీర్మానము నెగ్గినది.

కార్యదర్శులుగా రాజేంద్రప్రసాద్, గోపాలకృష్ణయ్య, మెర్వానీగార్లు ఎన్నుకొనబడినది. వారికి వరుసగా 72, 68, 66 ఓట్లు వచ్చినవి.

దేశపాండే, వల్లభాయీ పటేలు, రాజగోపాలాచారి, వరదరాజు, బర్జిజోసెపు వక్సీగార్లు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడినది. (స్వరాజ్య)

రాష్ట్రీయసంఘముల చర్య సంతాపకరమని వి. కే. పటేలుగారు రుపొందించిన తీర్మాన ముమోదించబడినది. అప్పుడు సభలో 74 గురు సభ్యులుండెరి. వారిలో 61 గురు మాత్రమే ఓట్లు లనిచ్చిరి. కిక్కిన వారు రాజగోపాలాచారిగారు పక్షమువారు ఓట్లుయిచ్చులేదు. ఓట్లుయిచ్చిన 63 మందిలో 62 మంది అనుమతులు 1 కరు ప్రతిపాదనలు.

అమృతబజార్ పత్రికపై మానవత్వపు కేసు

పర సురేంద్రశాస్త్రి టెస్టిగా అమృతబజార్ పత్రికపై తెచ్చిన మానవత్వ దావాలో ఒకవారములోను పత్రికలో ఇదివరకు ప్రకటించబడిన మానవత్వకర వార్తలు నవనంబరించుకొనను తీమాపజ్జువకటింపవలెనని తీర్పు చెప్పబడినది. ప్రతి వారి యిదివరకే నిదారము తెల్పియుంటున్నప్పుడు వివాదమున వారి కట్టుదల చూడవలెను.

స్వరాజ్యపతాకసంరక్షణము నాగపూరులో హరటాలు

నేటు జమునాలాలు బజాబుగారికి శిక్షవేయబడినందున 10 వ తేదీన నాగపూరులో హరటాలు జరుపబడెను.

కరాచి వలంటీరులు

నాగపూరులో సత్యాగ్రహమునందుకు యీనెల 16 వ తేదీన 100 మంది వలంటీరులు కరాచినుండి బయలుదేరెదరు. (ఆ. ప్రె.)

వార్తాప్రచారకుల అరెస్టు

వార్తాతాలూకా జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘముల అధ్యక్షుడగు శ్రీయుత త్రియంబక శావు దేశపాండీగారిని చుండెల్లప్రచారకుడు పింగళేగారిని 10 వ తేదీన వార్తాలో అరెస్టుకేసిరి. (స్వరాజ్య)

నాగపూరు అరెస్టులు

ఈనెల 6 వ తేదీ మొదలు 11 వ తేదీవరకు నాగపూరులో 56 గురు సత్యాగ్రహమునందుండి అరెస్టుచేయబడిరి. వారు ఆంధ్ర, ద్రవిడ, బీహారు, ఒరిస్సా, పంజాబు, కర్నాటక రాష్ట్రములనుండియు మధ్యరాష్ట్రములలో హోమంగబాదు నుండియు వచ్చిరి. వారి కందరికిని శిక్షవేయబడిన వారికందరికిని చెరి 50 రూపాయలు జుర్రానామాదా వేయబడినది. వారి విలాసములను నశుగగా వారు తెలుపలేదు. ప్రస్తుతము 500 మంది చెరసాలలోనున్నారు. చెరసాలలో చార్జీ కను (థార్వారు) ఓలారు (అమరొశీ) చందులాల (కోధాల్) గార్లకు ప్రత్యేక సౌకర్యముల నొనర్చుట కుద్యోగుల సుత్తెవులు పంపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

రాజమండ్రి వలంటీరు లక్ష్మీవతిగారు

ఖాండ్వా జయిలుకు మార్చిరి

రాజమండ్రికిండి నాగపూరు వెళ్లి సత్యాగ్రహమునందుండి ఆంధ్రయోధులలో నొకరకు లక్ష్మీవతిగారి కి చుట్టకొనవేయబడినది. ఆకనిని మరికొందరు వలంటీరులు యీనెల 4 వ తేదీన వార్తాచెరసాలనుండి ఖారిసాలకు మార్చిరి. 4 వ తేదీన రైలుస్టేషనువద్దనే నరసిని చూచిరి అతడు చాలఆశ్చర్యమును ఉత్సాహమును కలిగియున్నాడు. ఈవార్త నరసికుటుంబమునకు తెలుపగోరవకు అని భారదయాలసింహగారు) నివాసుండల కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి) 4 వ తేదీన ఖాండ్వానుండిమాట్లాడెను.

ఆకుమల్లు ఎండిపోయినవి

కైకలూరుతాలూకా రైతులు

ఇదివరకు పోషక ఆకుమల్లున్నాయను చూడిపోయినవి. కృష్ణానదిలో నిపుడు నీరుపుష్కలముగా నున్నది. పెయ్యేరుకు ఉత్తరమునకున్న గ్రామములకన్నీటికిని పొలములకు నీరు పూర్తిగా వదలబడినది. మాజంటకా లు కలలో నొక్క నీటి చుక్కయైన కనబడుటలేదు. ఎంతఆలస్యమైనను ఆకుమల్ల నిపుడైనపోయెటకు దూరకనబడుటలేదు. కల్లికతర్కన్న కాళవారు మామట వి:పించుకొనుటలేదు. పెటనెగిరివీళ్లు చేయని వో విలీకిమకు సమయముగనునని కైకలూరుతాలూకారైతులు తెలిపిరి (కంజివార్ల)

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఆగ్రా ఆయోధ్య సంయుక్తరాష్ట్రములనుండి ఆగ్రాల్లికి సభ్యుల నెన్నుకొను నియమములలో కొన్ని మార్పులను తెలియజేయుచు ప్రభుత్వ ప్రకటనము గావించబడినది.

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ లాభనష్టములు

1922 సం. జూలై-30 వ తేదీతో నంతమొందు అర్థ సంవత్సరమునకు 16 0/0 చొప్పున లాభము వాటాదారులకు పంచివెట్టబడినది. ఇదివరకున్న నిలవ 10,56,600 కలిపి 86,57,700 రూ.లు మొత్తము లాభము వచ్చెను. ఈమొత్తమున 45 లక్షలు డివిడెండ్లుగా కేంద్రము 12 1/2 లక్షలు రిజర్వుకు, 5 లక్షలు పెన్షన్లకొని, 5 లక్షలు ధనసాధిని, 19,07,700 మరుదటి కంపెనీలకు విలంబము మార్చబడినది. డిమాండ్ యుగమునకు ౫౪ అర్థసంవత్సరమున, 7.4 చొప్పున జడ్జీచ్చెను.

విదేశ వార్తలు

తురుష్క సంధి

పరతులు చాల ఉదారభావముతో గూడుకొన్నవి

బ్రిటిష్ పత్రికల కుతస్సహము లేను

లండన్, జూలై 10 తర్కితో సందర్భము బడిక జరిగెను కృష్ణపక్ష సందర్శకులను గూర్చి ఎవరిని ఉత్సాహము లేదు. ఈ సందర్శకులను అంతరిస్తారముగ లేదు. సామాన్య ప్రాచ్యసమస్యతో గూడుకొన్న చిట్కాలు ఈ ఒడంబడికతో నమసిపోవాలవు.

అపూర్వ విజయము

తురుష్కలు పూర్తిగ రణరంగమున పరాజయము నొందినను సందర్శించు సందర్భమున గాంచిరి. తమకంటె బలాధ్యులలో రాజకారములను జరిపి లాభమును సాదించిరిని డెయిలీ కానికల పత్రిక వాకొనుచున్నది.

టైముస్ పత్రిక నిరుత్సాహము

పరాజయమునొందిన తురుష్కలలో 4 శండ్ల క్రితమే సందేశమునిచ్చి యుండవలసివచ్చింది. తురుష్క ప్రభుత్వము ఇప్పుడు మంచి ఏర్పడునను ధైర్యము ఉత్సాహములేదని టైముస్ పత్రిక తెలుపుచున్నది.

డెయిలీ న్యూస్

పత్రిక కర్తప్రభువు కా తిలకములకు కొరతగాదు చున్నది. మార్పిడిపోవుటకే ఆశేపించుచున్నది.

మిక్రమండలి యుద్ధనౌకలు మరలంబు

లండన్ జూలై 9:— మిక్రమండలి యుద్ధనౌకలు మరల తెలియవరకు తుర్కీనుండి యుద్ధనౌకలను, కాబులములను మరలించువిషయమును ఆపుతేసిరి.

ఇరాకు సరిహద్దులు

అంగ్లోరావారి సందర్శకులను దృఢపరచిన 9 నెలల వరకు యుద్ధమునకు పూర్వ మెట్లున్నవో అటులే యుండుదును. అప్పటికి ఆ గ్లోతుర ముగ్గుల ఒడంబడిక పూర్తికాదు. ఈ వరకును ఇస్మితుపాషాగా రంగీకరించిరి. కాని ప్రత్యేక సౌకర్యములను గూర్చి మాత్రము అంగ్లోరావారి కరుణ జేయవలెననిరి.

తటస్థతకియ ప్రత్యేక పరిజ్ఞానము మధ్యస్థత్వమునకు అంగీకరించిరి. అంగ్లోరావారు మాత్రము వారికి ఘోషము నిరాకరించిన ప్రకారము ముజేసి కొన్న ఒడంబడిక తాలూకు మూడు విషయములను మిక్రమండలి మరల చర్చించవలసి వచ్చునని ఇస్మితుపాషాగాని హెచ్చరించిరి. మధ్యస్థత్వ తీర్మానము ప్రకారము క్రొత్త సౌకర్యములను కలుగజేయవలెన లేదా కష్టపరిహారముల నై న విషయాలను.

తురుష్క గ్రీకు సంధి

సంధిపత్రమును సంతకము చేసిన వెంటనే అంగ్లోరా వారు దృఢపరచువరకు వేచియుండక తుర్కీ గ్రీకు జేతములకు సంధి ఏర్పరచబడును.

ఇరాకు ఆందోళనాకారులు

బెహ్లాకాలో పెరిషియను ముల్లాలు ప్రవేశించుటచే జనల ప్రచలనము హెచ్చినది. ఉల్లిమాలా ఇరాకుకు తిరిగివచ్చుటకు ఏర్పాటుకావచ్చు బ్రిటిష్ సర్దుకను, బ్రిటిష్ సరకులు బహిష్కరించబడినవి. రాష్ట్రములందును సంచలనము బయలుదేరినది.

లంకావైరు ప్రతిపరిస్థితులు

కష్టపరిస్థితులను నివారించుటకు ప్రతిసంఘము నొకదాని నేర్పరచుటకు లంకావైరు కమిషన్ సమయము వారు నిర్ణయించుకొనిరి. కొందరకు ఎక్కువను కరి కొందరికి తక్కువను తక్షణము నుపయోగించు కొనుటకు ప్రతిదోషకుడున్నదినున్న వారు. సభ్యులు ఒకటియలలో ప్రస్తావించుకొని తీరదూరమునరకు విషయమై పరిస్థితులు కష్టములేకుండ జేయుట కీ సంఘము వారు తోడ్పడెదరు.

న్యూఢీ బ్యాంకు వారికి నికరము 6000000000 మారులు లాభము వచ్చినది. నూటికి 800 దివిడెండు పంచివెట్టబడెను.

నష్టపరిహారముల తగవు

పరిష్కార విధానము - క్రొత్తకద్దరి
లండన్, జూలై 11:— టైముస్ పత్రికా విలేజిరి తెల్లిన నుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—

కృష్ణపక్షమును గూర్చి బాధ్యతగలవా రుకొనుచున్నార. జర్మనులు సాత్విక నిరోధమును మానవలెనని పరాను లను, పరానులు మారును భారీ జేయవలెనని జర్మనులును అనుచున్నార. ఇంకలలో మూడు సంఖ్యలు ఇమిడియున్నవి. (1) జర్మనులు ఒక తేదీలోపు సాత్విక నిరోధపు టుల్లరువులను తీసి వేయవలెను.

జర్మనీ, ప్రాను జేతములకు సంబంధములను సరిపుచ్చుటకు తయారు చేయబడిన క్రొత్త విధానము పరానులు ఆకాలమునందే రాచకీయబంధిల నందరిని విడిచి వైట్టవలెను. మరెవరికీ తిలకములను మానవలెను. 2. వచ్చే కొద్దివారములలో జర్మనులు గ్రీకు జేసిన వాగ్ధేయములను అసలులోనికివచ్చు నటుల జేయవలెను. 3. నలును కొరకు తయారుజేయు కొలుములను పరానులకేతము జేయవలెను. పరానులు ఆసమయమునకే తమ సేవలను మరలించవలెను. కొంతస్వల్పస్వల్పమునే ఉంచెదరు. 4. బాగు, కొవకు బట్టాదాజేయటకు ప్రారంభించవలెను. జర్మను ఇనుపదారులను వచ్చినపుడుములను సెన్సా రిటీను డిపోజిటులను ఇచ్చివేయవలెను. తమకడటి లేఖయందు తెలియజేసినటుల పరానులు తమ సేవలను మరలించవలెను.

ఈ విధానములోనున్న కొవకున:— ఇప్పుడు పరానులు రూపము భారీ జేయటకు పూర్వము జూగురు కొవకు అంద జేయవలెను జర్మనులు ఆధిపత్యము నిచ్చిరి అనుకొన్న మొత్తమును నవకూర్చి ఇచ్చుటకు వారు కొంతకాలము కట్టుకొని జేయుచున్నాను. పరానులు మరలవో కొంతవరకు వారు పనిచేయుటకును పనివాండు:— ముడి పనిజేయుటకు వీలగునెదరు.

పరానులలో నష్టపరిహారము విషయమై తగవులుగాదుట యొ మైత్రి చెడగొట్టుకొను విషయమును ఎవరికిని ఆసక్తికారులకు నచ్చలేదనియు వారు అట్లుజేయుట తప్పుచున్నారనియు తెలియచున్నది.

యూరప్రకాంతిని మరల కలుగజేయుటకు బ్రిటిష్ వారు జేయు ఏర్పాటులను ప్రపంచమునకు బ్రిటను ప్రత్యేకముగ సంబంధపరిచినవచ్చినను అంగ్లోరావారు సహకారమునకు లోటుండవలెనున్నార. ఇదివరకు ప్రజే పరానులు చెడుకర్మములు మిక్రమండలి సయోజ్యులందరికీనీ జర్మనీనిషయమై ప్రత్యేకముగ ప్రకరించిరి.

కాని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము వారు రంత కఠినచర్య నవలంబించు ఉద్దేశ్యములేదు.

జర్మనులు ఎంతవరకు ధనము నీయగలరో నిర్ణయించుటకు అంతిమాత్రము ప్రత్యేక పరిజ్ఞానముతో గూడుకొన్న సంఘమును నిర్ణయించిన బాగుండునని బాల్టిక్ గారు నూచించిరి బ్రిటను పరానులతో మైత్రితోనే ఉండు ఉద్దేశ్యముతోనున్నదని జర్మనులకు సమిష్టి ప్రభుత్వము సంప్రదే మందినని బాల్టిక్ గారునిరి.

రూరులో ఇనుపదారులను, తంతులను తెగగొట్టుట

నుగూర్చి జర్మను రాజకారి దాక్షకు సామరుగారు కర్ణాటక ప్రభుత్వతో మట్లాడిరి. జర్మను ప్రభుత్వమువారు రైలు ప్రదేశము రూరులలో ఎవరును ఇనుపదారులను తెగగొట్టుటగాని తంతులను నరుకుటగాని, గూడదని జర్మను ప్రభుత్వమువారు ఖండితముగ తిరుగుసమర్థులై తెలియజేయవలెనని కర్ణాటక ప్రభుత్వ తెలియజేసెను. సాత్విక నిరోధమును గూర్చి నూడ చర్చజరిగినది. విలముగను విషయముతో ప్రకరింపవలెనని కర్ణాటక ప్రభుత్వ నడిపెను.

లండనులో భయంకరమగు తుపాను

ఇంగ్లండు పీఠములకు వచ్చుట
అగ్గరగ్రామి లండను చట్టాధికారుల ఉరములు మెరుపులు బయలుదేరినవి. ఇంగ్లండు పీఠములందెను, రాతి అంకయు ఇంగ్లండు పీఠముల నూడ నిద్రబోలేను. చాల ఇంగ్లండు పీఠములు పడినవి. ఇంగ్లండు పాడైంది. కాని ఎవరును చనిపోలేదు.

నైన్యములో భారతీయులను జేర్చుకొనుట

తొందర గూడదనుట

డెయిలీ టెలిగ్రాఫు వ్యాఖ్యానము:

ఇండియా ప్రభుత్వము వారు భారతీయ నైన్య కాఫలన్నిటి యందును భారతీయులను జేర్చుకొనవలెనని తెలుపజేసినపుడు అసంఖ్య వారు గోరువినయము నూచించుచు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రిక తెలుపుచున్నది:— ఈ తీర్మానమునకు ఇండియా ప్రభుత్వము వారు సకరణ జేయటంకడ తమ న్యాయసమర్థులకు మాట్లాడునే సమర్థించుకొని యుండవలసింది. జేతసంరక్షణము సంపూర్ణ బాధ్యత ప్రభుత్వము ప్రసాదించబడినగాని ఇండియా తెలుపజేసినపుడు సర్వీసారికి నమస్కతో సంబంధములేదు. సంరక్షణ విషయమై భారతీయ ప్రాతిపదిత్రము తొందరబడి నైన్యమును భారతీయుల మాయము జేయవలెననువారు గుర్తించవలెను. రె. జేడ్ల వరకు క్యాండరునుండి తయారై వచ్చిన భారతీయులు చాలరు దినికి తయారుజేయనది జేరావారు కళాకాలము మరచిపోరాదు. తక్షణమే ఇండియనుల నా స్వతము జేయవలెననువారికి మాటలు వచ్చవు.

నైన్యకొద్దరి తగినవాదా సాదర్భర్యమున్న వారేయను విషయములనుమాత్రమే మనము ఆలోచించవలసి యున్నది. రాచకీయ ప్రతిపక్షులను కృష్ణపక్షములకు ప్రభుత్వము వారి విధానమును తలపెట్టి ఇదిగోలో చక్కగ ఆలోచించి చేసినగాని మార్చనూడదు.

చీనాదొంగలు

చీనా నైన్యములచే కఠమబడిరి. 20 మంది చనిపోయిరి. వీరు 7 తేదీని రైలును ఆపుతేసి 90 చీనా ప్రయాణికులను బట్టి పోయినవారే. 60000 జోలరులు విలువల వగలను దోచుకొనిరి. అసలుదొంగలు తప్పించుకొని పారిపోయిరి. వీరు తమకొరికిన చీనా ప్రయాణికులతో నూడ కొండలలోనికి బోయిరి.

సామ్రాజ్య విద్యావిషయిక సభ

లో ప్రస్తావించుచు ఉద్దుగారిట్లు నడిచిరి:— అంగ్లేయు ఉద్యోగులకును సామ్రాజ్యమున కారలభాగములందున్న వారికి పరస్పరస్నేహ ముండవలెను. ఒక నొకరు తెలుసకొనవలెను. ఈ విషయమును అధినేత ప్రకారములనును, విద్యా సంఘమునకు ఉద్దుగారికి వచ్చుకొనిరి. సామ్రాజ్య సురక్షణార్థము సామ్రాజ్యసభ ప్రతిపక్షులందరూ తోడ్పడవలెననిరి.

కెన్యాసమస్య.

రాష్ట్రీయ నగరములందు ప్రచారము

లండన్, జూలై 10:— కెనియా సమస్యను గూర్చి రాష్ట్రీయ నగరములందు ప్రచారము తెలియజేయుటకు, ఇండియాలో ద్వంద్వ ప్రభుత్వముచే అర్థికాధికారము, పన్నులు, నైన్యకర్మముమీద అధికారములేయన ఇండియాకు జొమ్మియను ప్రతిపక్షి కలుగజేసి కాత్త్రుప్రభుత్వము యభివృద్ధి కలుగజేయవలెనని జేప్పుటకు కెనియా భారతీయ రాజకారియు ద్వారకదానుగారు కావరు, జివరాజుదానుగారును సభలను జరుపుటకు సంచారము జబ్బుచున్నార. ఈ వారము వారు ప్రీనివాస కాత్త్రుగారితో గ్లాస్టో ఎడింబరో నగరముల కేసు చున్నారు.

నాకాశయ కూలీల సమ్మె

నాకాశయకూలీలు కొందరు ఇంకను కనిలో జేరకున్నను సమ్మె జీయించుచున్నది. కుమ్మరివాండుగూడ వీరట్లు సానుభూతిని జూపుచు సమ్మెకట్టిరి.

పెట్రోలును పాడుజేయకుండ బ్యాంక్ నాడవలెననియు ప్రభుత్వ పరిశీలన ముండవలెననియు ప్రెంచి పార్లమెంటుసభ లో తీర్మానము చేయించిరి. చనురులోనే నాకాశయమునకు పురస్కారముల కనికెట్టువారికి బోను నిచ్చెదమనిరి.

నాకానిర్మాణ పరిశ్రమ

ఇంకను మందముగనే యున్నదని తెలియుచున్నది. అల్పార్థ వివేకు గారు చనిపోయిరి.

వృత్తాంతలేఖలు

ఉయ్యూరు

(ఒక విలేఖరి నుండి)

ఈ గ్రామములోని భారతీ విలాస(భారత)పాఠశాలకు 2 మాసములక్రింద సెలవు లియ్యబడి తిరిగి అధిక శ్రేష్ఠ బిల్డింగ్ వాసరమున అనగా (౧౬-౬-౨౨) క తేదీన ప్రారంభించబడినది. పాఠశాలలోని పాఠకసంఘము, ఆధ్యాపకసంఘము ఆధా విధిగా తమ ధర్మమును నిర్వహించుచున్నారు. విద్యార్థులను 140 మంది యున్నారు. శ్రీ శ్రీ గా సంస్కృతపండితుని నియమించిరి. వారును బాగుగనే పాఠములను గజపురుండిరి ఈ ధర్మ మాయూరి వాళ్ళుగలగు (యా పాఠశాలయొక్క మూలధనము నిమిత్తము) ముగిసి (శ్రీ) వేగరాజు వెంకటసుబ్బయ్యవంతులు గారు (మైకా కంట్రాక్టర్) రు 11600 రూపములను యీ పాఠశాల పాఠకసంఘసభ్యులగు బ్రాహ్మణుల బుచ్చన్న దీక్షితులుగారు రు 12000 లు మన్న దత్తుతో నొసంగిరి. వారి యాదాప్తమున వేసేళ్ళ పొగడుచున్నాము.

దువ్వూరు

(ఒక విలేఖరి)

ఈ 9 జూలై నెల దువ్వూరు గ్రామవాసులగు బ్రహ్మ శ్రీ కొండరాజు వాసయ్యగారి పుత్రికను, పాటూర కృష్ణయ్య (ఇందులూరు పేట) గారి అన్న కొమారుడు తన చిల్ల రామయ్యకు యిచ్చి వివాహము జరుపబడినది. మహారాష్ట్రనుండి వచ్చి కొమార్తెవారు 15-0-0 తిలకు స్వర్ణాంశిక కట్టుడుగా సమర్పించిరి. బంధువులలో నొకరు వధూవరుల వాకిరవడించును నొకరాలమును చదివించి ఖద్దర ప్రాముఖ్యతను తెల్పించిరి.

వివాహ శంకరదీపమున శ్రీయుక్త ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారును వెన్నలకంటి రాధురత్నం(జిల్లాసంఘ కార్యదర్శి) గారును విచ్చేసి వాటిసాక్షులకాలము శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకముగా ఖద్దరునుగురించి వివాహ మిత్యక్షులముల గురించియు పువ వేళించిరి. వీరు యీ గ్రామములోని యిరిర వివాహస్థలములకు వెళ్లి కొన్నికట్టుమును స్వీకరించిరి.

వెండి కొమార్తె వారు సంపూర్ణముగా ఖద్దర కస్త్రుములను వెండికొమారుడు వారు వెండిమార్తెకిచ్చు కస్త్రుములుముగతము ఖద్దరకస్త్రుములు వారుకు వెండిలో ముఖ్యాంశము లయియున్నవి. మరియు వధూవరుల ఆరోగ్యమునకును వేళము తోరన ప్రకారం లాలాజీగారి ఆరోగ్యమునకు ప్రత్యేక ఆప్సరణ శివాలయమున జరుపబడినది.

పాలకొల్లు

(స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

జూలై 9:-నన్ను మధ్యాహ్నము ఘంట 2 లకు యీ నగరమునందలి పు:పాలకసంఘమువారి (యన్సివల్) వాలికాపాఠశాల నుందు సరిసాఫ్తరం సబుకోర్టుజడ్జిగారు గుగి ముగిసిన పాలూరి రామారావు వంతులు బి. ఏ. బి. యల్ గారి అగ్రానవాధిపత్యమున గభ జయప్రదముగా జరిపబడి పాకికలకు జమామతు లాసంగబడినది. ఆ సందర్భమున వాలికలచే కుశలవశాటకము అతిరంజకముగా ప్రదర్శించబడినది. ఈ పాఠశాల యిదివరకొక గవర్నమెంటువారి గవారమున ఉదయము నుమారు ఒక సంవత్సరమునుండి ఈ పు:పాలకసంఘమువారిచే జరిపాలింపబడుచున్నది. ఈ కాలములో గవర్నమెంటువారి జిల్లాగారి పురపాలక సంఘమువారి జిల్లాగారి వాలికలకు సంగీతము నేర్పించుటయందు యేదిభవయిన పోతన్నామాను కర్పించబడకపోయినను ఈ గ్రామములో కొందరు ఉదారవంతులు ధనవంతులు చేయించు ఆధనమును వాలికలకు సంగీతోపాధ్యాయుని నియమించి ఒక సంవత్సరమునుండి ఆ కొరతను తీర్చిరి. ఈ సంవత్సరము చందాపాఠము నిత్యానామ చావులచే నదరు సంగీతోపాధ్యాయుని పోషించుట కవకాశము లేకన్నది. అభ్యయులను పువవ్యాసభజన తెలిపిట్లు ఈ కాలమున వాలికలకు సంగీత విద్య మిక్కిలి ఆనందముగల చేతనున్నది. శ్రీలక్ష్మ విద్య యందు ఆభిలాష గలిగించుటకై బహుమానము లాసంగుటయు సంతాన అనగరం బండుచేతను పురపాలకసంఘమువారు ఈరెం

డు సంవత్సరముల విమతమై తగిన శ్రద్ధవహించి సంగీతోపాధ్యాయుని నియమించుటయు, బహుమానములకై వెచ్చింపబడు ధనమునందు కొంతభాగము సహకారము చేయుటకు యోగ్యులుచేసిన యెడల పురపాలక మెన్బర్లదేసీ, శ్రీవిద్యాభివృద్ధి కాలచేసిన సహకారములు కాశ్యరముగ కీర్తి బడయుగలవు.

నేడు ఆ స్కూలునందే బహుగవోవు శ్రీలక్ష్మ సభకు అభ్యుదయగారి సతీమణిగా ర్గానవాధిపత్యము వహించ ననుచుండిరి. ఈ దండవంతుల శ్రీ విద్యాభిమానము వర్ణనాతీతము.

మ చి లీ పట్టణము

(స్వకీయ విలేఖరి)

లాలా లజపతిరాయు దినము
మచిలీపట్టణము, జూలై 10:- నిన్నును లాలా లజపతిరాయ గారి ఆరోగ్య ప్రార్థన విసమరుటచే సాక్షులకాలము తిలకురాకునందు బహుగవో జరిగెను. ఆ నేకమంది ప్రజలు సభకుందు గూడిరి. మొదట ముఖ్యాంశక అయ్యగు అను జాతీయ కళాశాల విద్యార్థి జాతీయ ఉద్యమాలను అరవములో యింపుక చదివెను. తరువాత కాలా శ్రీరామ కృష్ణ గారు జాతీయగీతములను చదివిరి. శ్రీయుక్త చతుశ్చాద సరిసంహమగారు తరువాత శాంతకాలము ఉపసాగించిరి. లాలా లజపతిరాయ గారి వాసులు తెలియనివారుండనియు వీరు గొప్ప జాతీయవాదియై మొదటినుండియు ప్రభుత్వము వారిని వాసు తప్పు చేసేపట్ల యెదిరించు చుండివారనియు ఆ నేక వర్తమానములు కార్యాచరణము చేసినది చెప్పిరి. లజపతిరాయగారు పంజాబునకేగాక హిందూజాతీయ కంఠకును ఆ నేకవర్తమానముల పొచ్చు సహాయము చేసినదియు చెప్పిరి. వీరు ప్రస్తుతము తీయ వ్యాధితో జయలునందు బాధపడుచున్నారు. గవర్నమెంటువారు జెయ్యులలోపల యెన్ని సౌకర్యములు చేసినను, తీయవ్యాధికి నివసించుస్థానము ఆరోగ్యమైనగాని చేపకోగ్యము వెంటనే కలుగదు,వీరిని విడచువిషయమై ప్రభుత్వమువారి కాపరంభమందు ఒకరు ప్రశ్నించగా గవర్నమెంటు సభ్యుడు యిచ్చినజవాబు చాలకొనసాముగానున్నది. ఏలయు, ముఖ్యనిధి కేరీయాభిమానియు, హిందూజాతీయవాదియు గాంధీమహాత్మునకు వుడిబ్రతునవగు యీ లాలా లజపతిరాయగారు తనను జడలవలయునని వారు కోరుకొందురనుట ఆబద్ధము వీరిఆరోగ్యము కొరకై దైర్యమును మంచి మనస్సుతో ప్రార్థించవలసిన సమయము యేతించి:దనియు అట్టి ఆరోగ్యమును దయాచయవధకు వరుసేళ్ళకును వీరిచ్చి వీరకాలము తీవించుగాక యిది వేడుకొనవలయునని చెప్పిరి. తరువాత దాక్టరు పట్టాభిసేతారామయ్యగారు మాడ నువ్వనొందిరి. వీరు చాలకాలము, నాగపురములో జనుచున్న ప్రపంచవివాదమును గురించి ఉపసాగించిరి. జాతీయతాకమును గురించి వీరు గంభీరముగా నువ్వనొందిరి. రాత్రి నుమారు 8 గంటలకు సభను ముగించిరి.

ఒకవిందు

రాయబహదర్ జి. బాలాజీరావు నాయుడు గారికి యీమధ్యను దివాన్ బహదర్ బిశవమును నిచ్చినందుకై శ్రాద్ధ దినముల క్రిందట ఘంట 4 విందుజరిగెను. ప్రార్థన ఆ నేక మంది భోజనములను సాయుకాలము ఆల్పాహారమందును జరిగెను. ఈ విందునకు నుమారు వెయ్యిరూపాయలకు లెక్కరగాకుండ వ్యయమాయెనని తెలియచున్నది.

వైశ్య సమాజము

ఈపున వైశ్యసమాజమువారు నిన్ను పురమునందు వేసీతముతోడ ఉత్సవమును జరిపి సాయుకాలము వేసీతకాలక్షేపముగావించిరి.

పంచమబాలికాపాఠశాల

నిన్ను సాయుకాలము మహాభాగ పేటలో నేమూరి రాజీరావుగారు స్థాపించిన పంచమ బాలికా పాఠశాలకు జిల్లాకలెక్టరుగారు లేచిరి. శ్రీనిధ్యనుగురించియు, మాఖ్యముగా పంచమశ్రీవిద్యను గురించియు కలెక్టరుగారు కొంతసేపు ఉపసాగించిరి.

రామదాసు

నాటకమును సేవాపురి నుగుణవిలాససభవారు ప్రదర్శించెదనని శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలవారు ప్రకటించిరి గాని తుదకు ఆనాడురాత్రి అనగా 8-7-28 తేదీ రాత్రి నాటకమును ఈసభవారిని, కళాశాలవారిని గల భేదములచే ప్రదర్శించలేదు. అమ్మిన టికెట్ల ధనమును మరల వాపీస్తుచేసిరి. ఈ సభవారు మరల యీసభను స్వతంత్రముగా యీనాటకమును చేయుచున్నారు.

రాజమహేంద్రవరము

(ఒక విలేఖరి నుండి)

శ్రీవోషనితులు

జూలై, 10:- ఈనగరమును, పరిసరములందును, గోదావరీదెల్టా యందు ఈ వేదికాలమందు బ్రబలిన మహోష్ఠక కలనను, వర్షములు కురియుట మునియుండుటకలనను గణాంధోళనము వర్షవాతీకమై యున్నది మొన్నటిరాత్రి ఇచ్చట ఒకడుక్కిగర్జనము జడిసెది. నిన్నటిరేయి వర్షమువేసి 2 గంటలకాలము తుమరమువలె కురిసింది. ఈ హేతువులచే బహువులకు కలసినంతటి కచ్చుడ్డి పూజ్యమైయున్నది. దెల్టా గమారులందు సహితము జారకాయలకాటక మునయించినది ఎంచవచ్చును.

గోదావరీనది

శ్రీనివాసేశ్వరమును జూన్ 15 తేదీ నాటికే శ్రీశ్రీ నీటితో పూర్ణమందెడి గోదావరీనది, ఈసంవత్సర మింతవరకుతమును నీరులేదై, ఇనుక తిప్పలతో విస్తారభాగము కప్పబడి యున్నది. ఇందువలన కాలకలనందీ పవనలు తిరుగుట మాని వేయవలసివచ్చినది. దెల్టా గమారులతో రాకపోకలు కడు కష్టము ప్రమాదాలతో నూడియున్నది. ఈపరిస్థితులవలన దెల్టాలో కొబ్బరి, ధాన్యము మొదలగువాని ధోలతమందముగా నుండుటచే నీవర్తకములు చేయవారి యంత్యానామ తగ్గిచున్నది. వర్షములేనందునకు, మహోగమైన వేడిమి ప్రసరించుచుండుట వలనను దెల్టాలోని కలి ఆకుమట్లు విస్తారముగా మాడిపోయివచ్చి రెండుదినములక్రిందట గోదావరీకి 1 అడుగునీరు మూరము లేగి నది. శ్రీశ్రీనీరు ఇంతవరకుతమును రాలేదు. పవనలు నిరాటంకముగా కాలకలనలో నడచుటకుగాను గోదావరీకి మరెయ్యక రెండుఅడుగుల నీరు ఆరసరమైయుండును. ఈసంవత్సరము ఊదుపులు చాల ఆలస్యముగా జరుగును. ఇచ్చటి ఆకాశము యొక్క స్థితిని బ్రక్షించినచో కొలదికాలములో మంచినర్షము పడునని పొడకాపుచున్నది.

వ్యాయోస్థానములు

ఈ నగరమునందలి వ్యాయోస్థానాధికారముందు బూర్ణమైన మార్పులు చేయబడినవి. జిల్లాజడ్జీ పరవని నుమారు 5 మాసములనుండి అలంకరించుచున్న హెచ్. డబ్లియు. హ్యూస్ గారు, వైశాఖ్ర వ్యాయోస్థానముగా నిత్యమింపబడిరి. వారి స్థానమును ఈ నెల 2వ తేదీన మ.రా.రా. వారాయణశాసనాధికారు ఛాన్సలరుగొనిరి. హ్యూస్ దొరగారు 6 తేదీ సాయంత్రము చెన్నపురికి బోవు సందర్భమునందు గోదావరీనీరను బాసకీర్తమై యుండునట్లు, అ కలు. లేతెంచి యుంకిరి. ఈదొరగారు నివాసము కలవారనియు, కాంతస్వభావముతో శోభిల్లువారనియు నిచ్చట మెప్పుడదనెరి.

ఈ పురమునందు నాలుగువత్సరములనుండియు వనిచేయుచున్న (ప్రిన్సిపల్ డిస్ట్రిక్టు)ముసము మ. రా. రా. నంబూరి గోపాలకృష్ణరావుగారు నుంటూరునకు మార్చబడుటవలన 4-6-28 తేదీ శ్రీ గోవిందరావుగారు వారిస్థానము శాశ్వతమిచ్చిరి. వీరు 28-6-28 తేదీన ఇన్స్పెక్టునుండి వెల్లిపోవుట కలన మ. కా. రా.యమ్. కృష్ణమాచారిశిర్ యమ్. ఏ. యమ్ యల్. గారు మారు ఇచ్చుడు (ప్రిన్సిపల్)ముసముగా నున్నారె. తాను జరిపించియున్న కుదనికి కలసిన సామర్థ్యాది మహాగుణములై తమయందు మూర్తిభవించియున్నవని వీరు ఇచ్చటకు వచ్చిన ఈ కక్షమునిములలోనే ప్రభావశిమిక్తయు వ్యాయోవాదుల యొక్కయు మనములందు గొప్ప ఆభిప్రాయమును వీరు కల్పించి యుండుట, కడు ప్రశంసనీయముగా యున్నది. నుమారు 28 సంవత్సరముల క్రిందట ఇచ్చటవనిచేసి ఆఖండ సమయవని భావ్యగించిన శ్రీ రంగమన్నాడుగారి తరువాత వచ్చిన మునములలో నిరతి సామర్థ్యాభివృద్ధియుములతో నిలిసిల్లలేకొన్నారై ఈ కట్టణము:కు రాతదని బహుజవాభిప్రాయమై యున్నది.

అడిమి:లో మునముగా నిచ్చట నొక వత్సరమునుండియు బనిచేయుచున్న యన్. ముఖయ్యయ్యగారు సెలవు మీద వెళ్లిరి. వారిస్థానమున రామన్నామి అయ్యగుగారు 2-7-28 తేదీన ఛాన్సలరుగొనిరి.

ఈపురముందు నలు కలెక్టరుగారు తన ఉడ్ దొరగాడు మరెయ్యకవోటికి బడలాయుంపండిరి. వారిస్థానమున వెచ్చలేకు గారు ప్రవేశించిరి.

